

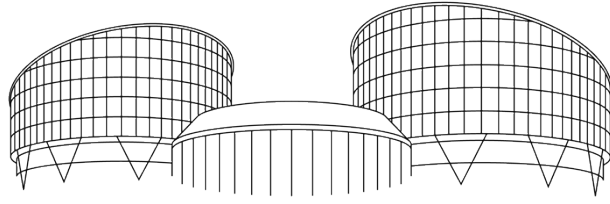

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

SECȚIA A CINCEA

CAUZA GARDEL c. FRANȚEI

(Cererea nr. 16428/05)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

17 decembrie 2009

DEFINITIVĂ

17/03/2010

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În cauza Gardel c. Franței,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Cincea), reunită într-o camera compusă din:

Peer Lorenzen, *Președinte*,

Renate Jaeger,

Jean-Paul Costa,

Rait Maruste,

Mark Villiger,

Isabelle Berro-Lefèvre,

Mirjana Lazarova Trajkovska, *judcători*,

și Claudia Westerdiek, *Grefierul secției*,

După ce a deliberat în secret la 24 noiembrie 2009,
pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 16428/05 introdusă împotriva Republicii franceze, prin care un cetățean al acestui stat, dl Fabrice Cardel (“reclamantul”), a sesizat Curtea la data de 30 aprilie 2005, în temeiul articolului 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”).

2. Reclamantul, căruia i s-a acordat asistență judiciară, a fost reprezentat în fața Curții de dl P. Souchal, avocat în Nancy. Guvernul francez (“Guvernul”) a fost reprezentat de agentul său, dna E. Belliard, Director Afaceri Juridice, Ministerul Afacerilor Externe.

3. Reclamantul s-a plâns în special de includerea lui în baza de date națională judiciară automatizată a autorilor de infracțiuni sexuale în urma condamnării sale. El a invocat articolul 7 din Convenție.

4. La 1 octombrie 2007, Curtea a decis să comunice Guvernului cererea. De asemenea, în temeiul prevederilor articolului 29 paragraful 3, s-a decis examinarea fondului cauzei concomitent cu admisibilitatea acesteia.

ÎN FAPT**I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI**

5. Reclamantul s-a născut în 1962 și se află în prezent în penitenciarul din Montmédy.

6. Ca urmare a plângerii introduse la 18 februarie 1997 de către părinții tinerei S., reclamantul a fost acuzat de viol și agresiune sexuală asupra unei

tinere sub vârsta de cincisprezece ani, comise de către o persoană care a abuzat de autoritate.

7. În timpul anchetei, el a înaintat câteva solicitări de investigare suplimentară, care au fost respinse de către autoritățile de anchetare.

8. La 15 aprilie 2003, un judecător de instrucție de la Tribunalul de Mare Instanță din Bar-le-Duc a emis un ordin prin care a dispus clasarea cauzei cu privire la acuzația de agresiune sexuală pentru motivul expirării termenului limită. Magistratul a dispus trimiterea reclamantului în judecată sub acuzația de viol a unui minor sub vârsta de cincisprezece ani comis de o persoană care a abuzat de autoritate.

9. La 30 octombrie 2003, Curtea cu Jurați din Meuse a condamnat reclamantul la cincisprezece ani de închisoare și l-a privat de toate drepturile civile, civice și de familie pentru o durată de zece ani.

10. Reclamantul nu a atacat această decizie, dar a depus o cerere de revizuire, prezentând mai multe documente în vederea punerii la îndoială a culpabilității sale.

11. La 9 martie 2004 Legea nr. 2004-204 a introdus fișierul național judiciar automatizat al autorilor de infracțiuni sexuale ("Fișierul autorilor de infracțiuni sexuale").

12. La 11 aprilie 2005, Comisia de revizuire a cauzelor penale a respins cererea de revizuire depusă de către reclamant.

13. La 28 februarie 2005, reclamantul a solicitat tribunalului de aplicare a pedepselor din Créteil suspendarea pedepsei sale. La 17 iunie 2005, cererea a fost respinsă pe motiv că, conform rapoartelor de expertiză medicală, "supraviețuirea reclamantului nu este pusă la îndoială și nici starea lui de sănătate nu este incompatibilă pe termen lung cu detenția. Prin urmare, reclamantul nu satisface exigențele articolului 720-1-1 din Codul de Procedură Penală și nu este eligibil pentru măsura în cauză." Tribunalul a subliniat că reclamantul urma să-și ispășească pedeapsa până la 27 mai 2019 și că cazierul lui judiciar menționa o altă condamnare pentru abuz sexual asupra unei minore sub vârsta de cincisprezece ani, comis de către o persoană în abuz de autoritate (o pedeapsă de șase ani cu închisoare și un ordin de supraveghere judiciară și socială impus de Curtea de Apel din Nancy la 29 august 2002 pentru agresiune sexuală asupra unui minor). De asemenea, tribunalul a luat în considerare rapoartele medicale conform cărora reclamantul suferea de cardiopatie congenitală, ceea ce făcea imposibilă orice activitate fizică. Raportul recomanda un regim de detenție ordinară ameliorată, plasarea reclamantului într-o celulă separată, excluderea exercițiilor sau activităților fizice, un regim alimentar fără sare și administrarea regulată a medicamentelor. De asemenea, tribunalul a făcut referință la raportul unui expert psihiatru din noiembrie 2004, potrivit căruia evoluția psihologică a reclamantului "pare a fi extrem de limitată în măsura în care acesta nu este capabil să aprecieze critic propriul comportament. El nu a exprimat nici un sentiment de vinovăție sau responsabilitate pentru

infracțiunile pe care le contestă. Un curs de psihoterapie ar putea să-l ajute să dezvolte în viitor relații mai acceptabile cu persoanele cu care va intra în contact.”

14. La 13 octombrie 2005, camera de aplicare a pedepselor a Curții de Apel din Paris a menținut această hotărâre.

15. La 22 noiembrie 2005, reclamantul a fost informat de către un ofițer al comisariatului de poliție din l’Haÿ-les-Roses că numele lui a fost introdus în fișierul autorilor de infracțiuni sexuale ca urmare a condamnării sale de către Curtea cu Juri din Meus, în conformitate cu prevederile tranzitorii ale Legii precitate din 9 martie 2004. Notificarea oficială a fost formulată după cum urmează:

“Subsemnatul, dl Fabrice Gardel, confirm că am fost notificat astăzi despre înscirarea mea în fișierul autorilor de infracțiuni sexuale ca urmare a [pedepsei] cu închisoare impusă la 30 octombrie 2003 de Curtea cu Juri din Meuse, și că, în temeiul articolului 706-53-5 din Codul de Procedură Penală, sunt obligat să :

1. furnizez informații privind adresa mea de domiciliu: ...

O dată pe an fie autorității care gestionează fișierul (Ministerul Justiției) ... sau comisariatului de poliție sau unității de jandarmerie locală ..., pe parcursul lunii în ziua mea de naștere sau în decursul lunii ianuarie în cazul în care data nașterii mele nu este cunoscută sau nu este stabilită. ...

Confirm în mod expres că am fost informat despre faptul că:

Am fost obiectul unei condamnări definitive pentru o infracțiune pedepsită de lege cu zece sau mai mulți ani. În consecință, sunt supus obligației de a prezenta personal date referitor la adresa de domiciliu la fiecare șase luni.

...

Am luat act de faptul, că dacă părăsesc teritoriul țării, obligația mea de prezentare în persoană va fi suspendată pe durata șederii în străinătate, dar că sunt obligat să justific în continuare adresa de domiciliu printr-o scrisoare recomandată cu aviz de primire adresată autorității care gestionează Fișierul autorilor de infracțiuni sexuale, ... însoțită de documentele justificative cu privire la adresa mea semnate de autoritatea consulară locală.

2. declar orice schimbare de adresă într-un interval de cincisprezece zile cel mult, utilizând aceleași modalități.

Confirm că mi s-a comunicat:

(i) că trebuie să justific adresa mea de domiciliu pentru prima dată în interval de cincisprezece zile de la această notificare, decât dacă aceasta este emisă cu mai puțin de două luni înaintea primei zile din luna zilei mele de naștere, menționată mai sus, sau dacă deja sunt solicitat să justific anual adresa mea de domiciliu;

(ii) că neexecutarea acestor obligațiuni este pedepsită cu doi ani de închisoare și o amendă de 30,000 EUR;

(iii) că orice încălcare a acestor obligațiuni va face obiectul unei proceduri de alertă transmise autorităților judiciare, poliției sau unității de jandarmerie care poate atrage includerea mea în lista persoanelor date în căutare și poate fi însoțită de inițierea urmăririi penale;

(iv) că, în aplicarea articolului R. 53-8-13, justificarea adresei de domiciliu și declararea schimbării adresei prevăzute de articolul 706-53-5 trebuie să ia forma unui document care să nu depășească termenul de trei luni, formulat din numele meu și să justifice adresa mea, cum ar fi o chitanță sau factură;

(v) că, în cazul în care documentul produs se referă la adresa unei alte persoane, acesta trebuie însoțit de o declarație scrisă și semnată de către persoana respectivă, care să confirme faptul că domiciliesc la această adresă.

Recunosc în continuare că am fost informat cu privire la următoarele drepturi:

(i) în conformitate cu legea privind protecția datelor și articolul 706-53-9, pot obține o copie a informațiilor incluse în fișier care mă vizează adresând o cerere procurorului districtului unde am reședință;

(ii) dacă decizia care justifică înscrierea mea în fișier a fost emisă de către o autoritatea judecătorească din străinătate, pot solicita rectificarea sau ștergerea informației înscrise în fișier sau reducerea frecvenței prezentării în persoană la o dată pe an, în conformitate cu articolele R 53-8-27 și următoarele, formulând o cerere către procurorul republicii de la Tribunalul de Mare Instanță din Nantes.”

II. DREPTUL ȘI PRACTICA INTERNĂ PERTINENTE

16. Fișierul judiciar național automatizat al autorilor de infracțiuni sexuale (“Fișierul autorilor de infracțiuni sexuale” – FIJAIS), creat în 2004, este un fișier penal de identificare, similar cu baza de date națională a amprentelor digitale (FAED), baza de date genetice națională (FNAEG) și cazierul judiciar național (CJN), ultimul fiind cel mai vechi. Potrivit unui raport de informare cu privire la bazele de date polițienești prezentat în fața Adunării Naționale la 24 martie 2009, numărul de astfel de baze de date este în creștere. Grupul de lucru condus de dl Alain Bauer a notat, că în 2008 numărul acestora era de circa patruzeci și cinci comparativ cu treizeci și patru în 2006 și că altele douăsprezece erau “în proces de pregătire”.

Ministerul Justiției este responsabil pentru gestionarea bazei de date a autorilor infracțiunilor sexuale. Aceasta este menținut de către Biroul național al cazierului judiciar din Nantes și este plasat sub controlul magistratului responsabil pentru cazierul judiciar național.

A. Fișierul Judiciar Național Automatizat al Autorilor de Infracțiuni Sexuale

17. Fișierul judiciar național automatizat al autorilor de infracțiuni sexuale sau “violente” a fost creat prin Legea nr. 2004-204 din 9 martie 2004 cu privire la ajustarea sistemului justiției la evoluțiile în materie de criminalitate. Fișierul a fost creat cu scopul de a preveni comiterea repetată a infracțiunilor sexuale și de a facilita identificarea și localizarea rapidă a autorilor acestora la orice moment. Măsurile tranzitorii stabilesc modalitățile de înscriere în fișier a autorilor unor astfel de infracțiuni înainte de intrarea în vigoare a Legii precitate. Prevederile sunt aplicabile

persoanelor, care au comis infracțiuni înainte de data intrării în vigoare a Legii, dar au fost obiectul, după această dată, unei decizii prevăzute de articolul 706-53-2 din Codul de Procedură Penală (a se vedea paragraful 18 mai jos). Ele pot fi de asemenea aplicate persoanelor care ispășeau pedeapsa privativă de libertate înainte de data promulgării Legii (la solicitarea procurorului).

1. Codul de Procedură Penală (CPP)

18. Prevederile pertinente ale CPP sunt după cum urmează:

Articolul 706-47

“Prevederile acestui titlu sunt aplicabile procedurilor relative la infracțiunile de omor, premeditat sau nepremeditat, a unui minor precedate sau însoțite de viol, tortură sau acte de brutalitate sau actele de agresiune sexuală sau abuz sexual asupra unui minor, de proxenetism sau prostituarea unui minor ...

Aceste prevederi se aplică, în egală măsură, procedurilor relative la infracțiunile de omor, premeditat sau nu, însoțite de tortură sau acte de brutalitate, crimelor de tortură sau actelor de brutalitate, omorului premeditat sau nepremeditat, comise în stare de recidivă.”

Articolul 706-53-1

“Fișierul judiciar național automatizat al autorilor infracțiunilor sexuale sau violente constituie o bază de date care include informații personale gestionată de serviciul de cazier judiciar sub autoritatea Ministerului Justiției și controlul unui magistrat. În scopul prevenirii repetării infracțiunilor menționate în articolul 706-47 și facilitării identificării autorilor unor astfel de infracțiuni, informația prevăzută de articolul 706-53-2 va fi colectată, stocată și comunicată persoanelor abilitate în conformitate cu modalitățile prevăzute de prezentul capitol. ”

Articolul 706-53-2

“Sub rezerva prevederilor enunțate în ultimul paragraf al acestui articol și în măsura în care acestea vizează una sau mai multe infracțiuni menționate în articolul 706-47, sunt înregistrate în fișier informațiile relative la identitate, adresa sau adresele succesive de domiciliul și, în caz de necesitate, de reședință a persoanelor care sunt obiectul:

1. Unei condamnări, definitive sau nu, inclusiv unei condamnări *in absentia*, sau unei declarații de culpabilitate însoțită de un ordin de anulare sau suspendare a pedepsei;
2. Unei decizii, definitive sau nu, pronunțată în temeiul articolelor 8, 15, 15-1, 16, 16bis și 28 din Ordonanța nr. 45-174 din 2 februarie 1945 cu privire la delinquența juvenilă;
3. Unei scheme de pedeapsă prevăzută de articolul 41-2 din prezentul cod, executarea căreia a fost autorizată de către procuror;
4. Unei decizii de clasare a cauzei sau de anulare sau de achitare a persoanei vizate fondată pe primul alineat al articolului 122-1 din Codul Penal;

5. Unei acuzații penale, însoțită de ordin de plasare sub controlul judiciar, prin care judecătorul de instrucție a dispus înregistrarea deciziei în fișier;

6. Unei decizii de natură similară celor menționate mai sus, care a fost pronunțată de către o instanță sau autoritate judiciară din străinătate și care, în conformitate cu o convenție sau acord internațional, a fost notificată autorităților franceze sau aplicată în Franța, ca urmare a transferului persoanei condamnate.

Fișierul va conține de asemenea informații cu privire la decizia judecătorească care justifică înscrierea în fișier și informații privind natura infracțiunii. Deciziile menționate în punctele 1 și 2 vor fi incluse în fișier după pronunțarea lor.

Deciziile relative la infracțiunile menționate în articolul 706-47 care prevăd o pedeapsă cu închisoarea pe o durată de cinci sau mai puțini ani nu vor fi incluse în fișier, decât dacă se dispune în mod expres de către instanța judecătorească sau, în cazul punctelor 3 și 4, de către procuror.”

Articolul 706-53-4

“Fără a prejudicia aplicarea prevederilor articolelor 706-53-9 și 706-53-10, informațiile cu caracter personal menționate în articolul 706-53-2 vor fi șterse din fișier după moartea persoanei vizate sau la expirarea perioadelor stabilite mai jos, calculate de la data când toate deciziile înregistrate în fișier încetează de a avea efect:

1. O perioadă de treizeci ani în cazul unei crime grave sau a unei infracțiuni majore pedepsite cu zece ani de închisoare;

2. O perioadă de douăzeci de ani în celelalte cazuri.

Aceste informații nu vor fi șterse în rezultatul amnistiei sau reabilitării, sau în temeiul regulilor relative la ștergerea condamnărilor din cazierul judiciar.

Aceste informații nu pot fi utilizate în calitate de probă a recidivei.

Informațiile înscrise în fișier în conformitate cu punctele 1, 2 și 5 din articolul 706-53-2 vor fi șterse în cazul emiterii unei decizii definitive de clasare a cauzei, de anulare sau achitare. Cele înscrise în temeiul punctului 5 vor fi șterse în cazul încetării sau ridicării controlului judecătorec.”

Articolul 706-53-5

“Toate persoanele ale căror identitate este înregistrată în fișier sunt supuse, în calitate de măsură de securitate, obligațiunilor prevăzute de acest articol.

Persoana vizată este obligată, prin intermediul unei scrisori recomandate cu aviz de primire adresată autorității care gestionează fișierul, sau printr-o scrisoare recomandată cu aviz de primire adresată comisariatului local de poliție sau jandarmerie, sau în persoană:

1. justifice adresa de domiciliul o dată pe an;

2. declare orice schimbare de adresă într-un interval de cel mult cincisprezece zile.

Dacă persoana vizată a fost în final condamnată pentru o crimă gravă sau o infracțiune majoră care atrage o pedeapsă de zece ani cu închisoarea, aceasta trebuie să justifice adresa sa de domiciliul o dată la șase luni, prezentându-se personal la comisariatul de poliție sau unitatea de jandarmerie locală sau la secția de jandarmerie sau direcția departamentală pentru securitatea publică la locul de reședință, sau la oricare alt serviciu desemnat de către prefectură.

Neexecutarea acestei obligații prevăzute de acest articol este pedepsită cu doi ani de închisoare și o amendă de 30,000 EUR.”

Articolul 706-53-6

“Orice persoană a cărei identitate a fost înscrisă în fișier, va fi informată corespunzător de către autoritatea judiciară, fie personal fie printr-o scrisoare recomandată trimisă la ultima adresă comunicată.

Persoana vizată va fi informată despre obligațiunile sale prevăzute de articolul 706-53-5 și despre sancțiunile care vor fi impuse în cazul neexecutării acestora.

Dacă persoana vizată se află în detenție, informația prevăzută de acest articol va fi furnizată acesteia la eliberarea definitivă sau înainte de aplicarea primei măsuri de ușurare a pedepsei.”

Articolul 706-53-7

modificat prin articolul 15 din Legea nr. 2008-174 din 25 februarie 2008

“Informațiile conținute în fișier vor fi direct accesibile, prin intermediul unui sistem de telecomunicare securizat:

1. Autorităților judiciare;
2. Ofițerilor poliției judiciare, în cadrul procedurilor care vizează crimele de atentat intenționat la viața umană, răpire sau una din infracțiunile menționate în articolul 706-47, în scopul luării de măsuri prevăzute de articolele 706-53-5 și 706-53-8;
3. Prefecților și autorităților administrative de stat enunțate în decretul prevăzut de articolul 706-53-12, în scopul adoptării deciziilor administrative privind recrutarea, incorporarea, autorizarea, aprobarea sau abilitarea, cu privire la activitățile sau profesiile care implică contacte cu minorii și în vederea supravegherii exercitării acestor activități și profesii. ...

Informațiile din fișier vor fi de asemenea disponibile primarilor și președinților consiliilor locale și regionale, prin intermediul prefecților, pentru scopurile adoptării deciziilor administrative menționate în punctul 3 relativ la activitățile și profesiile care implică contactul cu minorii și în vederea supravegherii exercitării acestor activități și profesii.”

Articolul 706-53-8

“Conform modalităților specificate în decretul prevăzut de articolul 706-53-12, autoritatea care gestionează fișierul va informa Ministerul Afacerilor Interne în mod direct despre fiecare înscriere nouă sau schimbare de adresă, sau dacă o persoană înscrisă în fișier nu a furnizat justificări privind adresa de domiciliu în intervalul de timp prescris. Ministerul va transmite neîntârziat această informație serviciilor de poliție și jandarmerie competente.

Poliția sau jandarmeria poate întreprinde orice verificări necesare și să facă demersurile necesare către autorităților publice în vederea verificării sau identificării adresei persoanei vizate.

Dacă se depistează că persoana vizată nu mai locuiește la adresa indicată, procurorul va include numele ei pe lista persoanelor date în căutare.”

Articolul 706-53-9

“Persoanele care prezintă dovezi ale identității lor vor primi toate informațiile înscrise în fișier după adresarea unei cereri în acest sens procurorului la tribunalul de mare instanță / *tribunal de grande instance* din localitatea lor de reședință.”

Articolul 706-53-10**modificat prin Legea din 5 martie 2007**

“Persoanele a căror identitate este înregistrată în fișier pot solicita procurorului public rectificarea sau ștergerea informației care-i vizează în cazul în care informația dată este inexactă sau nu mai necesită a fi conservată pentru finalitatea fișierului, ținând cont de natura infracțiunii, vârsta persoanei vizate la momentul comiterii infracțiunii, intervalul de timp scurs și starea curentă a personalității persoanei vizate.

Cererea pentru ștergerea informației va fi admisibilă dacă informația vizată (abrogată prin articolul 43 din Legea nr. 2007-297 din 5 martie 2007, intrată în vigoare la 7 martie 2008) ‘*rămâne în Buletinul nr. 1 al cazierului judiciar al persoanei sau*’ se referă la procedura judiciară pendinte (articolul 43 din Legea nr. 2007-297 din 5 martie 2007), ‘în măsura în care persoana vizată nu a fost reabilitată sau măsura care a justificat înscrierea în fișier, nu a fost ștearsă din buletinul nr. 1’.

Dacă procurorul republicii nu dispune rectificarea sau ștergerea informației, persoana vizată poate sesiza în acest scop judecătorul de libertăți și de detenție. Decizia judecătorului de libertăți și de detenție poate fi contestată în fața președintelui camerei de instrucție.

Înainte de pronunțarea deciziei cu privire la cererea de rectificare sau ștergere, procurorul republicii, judecătorul de libertăți și de detenție și președintele camerei de instrucție pot ordona orice fel de verificare pe care o consideră necesară, inclusiv un raport de expertiză medicală cu privire la persoana vizată. Dacă informația conținută în fișier se referă la o crimă gravă sau o infracțiune majoră pedepsită cu zece ani de închisoare și comisă împotriva unui minor, nici o decizie în vederea ștergerii informației nu poate fi adoptată în absența unei astfel de expertize”

Articolul 706-53-12

“Modalitățile și condițiile aplicării prevederilor din acest Capitol urmează să fie stabilite printr-un decret al Consiliului de Stat /*Conseil d’Etat* după consultarea Comisiei pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Decretul va specifica, în special, circumstanțele în care fișierul va înregistra informațiile relative la finalitatea lui și ocaziile cu care informația poate fi consultată.”

Articolul R53-8-34

“Fișierul conservează pe o durată de trei ani informații relative la înregistrările și anchetele care au făcut obiectul acestuia, specificând statutul persoanei sau autoritatea care este responsabilă pentru înregistrare sau investigații.

Această informație va fi accesibilă numai judecătorului șef al serviciului care gestionează fișierul sau persoanelor autorizate în mod expres de către acesta.

În baza acestor informații pot fi compilate statistici.”

2. *Jurisprudența Consiliului Constituțional*

19. În decizia sa nr. 2004-492 DC din 2 martie 2004, Consiliul Constituțional a declarat că “înregistrarea identității persoanei în [Fișierul autorilor de infracțiuni sexuale] ... este menită ... să prevină repetarea comiterii unor astfel de infracțiuni și să faciliteze identificarea autorilor unor astfel de infracțiuni. Prin urmare, înscrierea în fișier nu a constituit o pedeapsă dar o măsură de asigurare a ordinii publice” (§ 74). În continuare, Consiliul Constituțional a considerat, referitor la înscrierea informației în fișier, consultarea și utilizarea acesteia, că, ținând cont în primul rând de garanțiile oferite de exigențele privind utilizarea și consultarea fișierului și de faptul că competența de a înscrie și șterge datele cu caracter personal îi revine autorității judiciare, și în al doilea rând, de caracterul grav al infracțiunilor care justifică înscrierea datelor cu caracter personal în fișier și rata de recidivă care caracterizează acest tip de infracțiuni, că prevederile contestate erau de natură să asigure stabilirea unui echilibru echitabil între respectarea vieții private și protecția ordinii publice (§ 87). În cele din urmă, Consiliul a considerat că “exigența impusă persoanelor înscrise în fișier de a comunica periodic adresa lor de domiciliul sau adresa de reședință nu constituie o pedeapsă dar mai curând o măsură de asigurare a ordinii publice care urmărește prevenirea recidivei și facilitarea identificării autorilor de infracțiuni. Finalitatea fișierului impune necesitatea verificării continue a adresei persoanelor vizate. Povara impusă asupra lor cu scopul de a asigura că astfel de verificări sunt întreprinse nu constituie o [măsură] neesențială pentru scopul articolului 9 din Declarația din 1789...” (§ 91).

3. *Jurisprudența Curții de Casație*

20. Într-o hotărâre a Camerei Penale din 12 martie 2008, Curtea de Casație s-a pronunțat asupra naturii înscrierii în fișier (a se vedea de asemenea Crim. 31 octombrie 2006, Bull. crim. nr. 267). Ea a statuat după cum urmează:

“Dat fiind că ..., la dispunerea înscrierii în Fișierul judiciar național automatizat al autorilor de infracțiuni sexuale, Curtea de Apel a aplicat cu exactitate prevederile articolului 216 din Legea din 9 martie 2004, conform cărora prevederile cu privire la înscrierea în fișier se aplică infracțiunilor comise înainte de data promulgării acestei Legi. Acest articol nu contravine prevederilor Convenției invocate, din moment ce înscrierea în Fișierul autorilor infracțiunilor sexuale, care constituie doar o măsură de securitate și nu o pedeapsă, nu cade sub incidența principiului de interdicere a aplicării retroactive a prevederilor mai severe ale dreptului de fond. ...”

Curtea de Casație a confirmat caracterul automat al înscrierii în fișier a autorilor de infracțiuni condamnați la mai mult de cinci ani de închisoare (Crim. 16 ianuarie 2008).

4. Grupul de control al bazelor de date ale poliției și jandarmeriei

21. În decembrie 2008 acest grup de lucru a prezentat Ministerului Afacerilor Interne, Departamentelor și colectivităților de peste mări și autorităților teritoriale un raport intitulat: "Înăsprirea procedurilor în vederea ameliorării protecției libertăților". Potrivit acestui raport, 20,222 de nume au fost înscrise în Fișierul autorilor de infracțiuni sexuale după crearea acestuia în iunie 2005; către luna octombrie 2008 numărul înregistrărilor s-a mărit până la 43,408.

B. Cazierul judiciar național automatizat

1. Prevederi generale

22. Articolele 768 - 781 din CPP reglementează funcționarea cazierului judiciar național. Acesta înregistrează condamnările impuse de tribunalele penale, precum și unele condamnări comerciale, administrative și disciplinare care implică o incapacitate. Cazierul judiciar al unei persoane este compus din trei părți. Informația inclusă în cazier este comunicată sub forma unor buletine.

Buletinul nr. 1 (articolul 774 CPP) înregistrează întregul ansamblu al condamnărilor persoanei în cazierul judiciar. Acesta poate fi emis numai de către autoritățile judecătorești.

Buletinul nr. 2 (articolul 775 CPP) conține majoritatea condamnărilor pentru infracțiuni penale cu excepția, în special, a condamnărilor minorilor, decizii emise în străinătate, condamnări pentru infracțiuni minore și pedepse cu suspendare după expirarea perioadei de probațiune. Este posibil de solicitat judecătorului neînscriserea unei condamnări în buletinul nr. 2 (deși această informație va fi păstrată în continuare în Buletinul nr. 1). Acest buletin poate fi consultat numai de anumite autorități administrative și militare (prefecți, autorități militare, conducători ai companiilor publice, etc.) și pentru motive speciale.

Buletinul nr. 3 (articolul 775 CPP) conține cele mai grave condamnări pentru infracțiuni majore și în special pedeapsa privativă de libertate pentru o durată mai mare de doi ani. Acesta este unicul buletin, copia căruia poate fi furnizată persoanei vizate.

2. Procedura de reabilitare

23. Codul Penal prevede o procedură de reabilitare pentru persoanele fizice condamnate care permite excluderea unei condamnări din cazierul judiciar înainte de expirarea perioadei statutare (patruzeci de ani). Articolul 133-1 din Cod prevede că reabilitarea anulează condamnarea.

24. Articolul 133-13 stabilește condițiile reabilitării în mod automat:

Articolul 133-13

“Reabilitarea este permisă de drept persoanei fizice condamnate care, în termenele stabilite precum urmează, nu a suferit nici o condamnare nouă la o pedeapsă penală sau corecțională :

...

3. Pentru condamnarea unică la o pedeapsă cu închisoarea care nu depășește zece ani sau pentru condamnările multiple la pedeapsa cu închisoare, al căror total nu depășește cinci ani, după un termen de zece ani fie începând cu expirarea pedepsei suferite, fie cu îndeplinirea prescripției.

...”

25. Codul de Procedură Penală stabilește regulile relative la procedura de reabilitare judecătorească:

Articolul 785, primul paragraf

“Pe parcursul vieții unei persoane condamnate, cererea de reabilitare poate fi formulată numai de către aceasta sau, în cazul în care există o interdicție în acest sens, de către reprezentatul său legal. În cazul decesului acestei persoane și dacă condițiile statutare sunt satisfăcute, cererea poate fi continuată de către soțul sau soția, ascendenții sau descendenții persoanei sau poate fi înaintată de către aceștia în interval de un an de la moartea acesteia.”

Articolul 786

**modificat prin Legea nr. 2004-204 din 9 martie 2004
(intrată în vigoare la 1 ianuarie 2005)**

“Cererile de reabilitare pot fi formulate numai după un interval de cinci ani în cazul persoanelor condamnate pentru comiterea unei crime grave ...

Această perioadă va fi calculată, ... în cazul persoanelor condamnate la o pedeapsă privativă de libertate, de la data eliberării definitive sau, în conformitate cu prevederile articolului 733, paragraful 3, de la data eliberării condiționate atunci când aceasta nu este ulterior revocată...”

26. Regulile relative la ștergerea unei infracțiuni din cazierul judiciar se stabilesc precum urmează:

Articolul 769

“... Sunt șterse din cazierul judiciar dosarele relative la condamnările care au fost stinse prin amnistie sau anulare... . aceeași procedură se aplică, ... dosarelor privind condamnările ... pronunțate cu mai mult de patruzeci de ani în urmă și nu au fost urmată de o condamnare nouă la o pedeapsă penală sau corecțională .

Vor fi șterse din cazierul judiciar următoarele:

...

8. Condamnările care fac obiectul unei reabilitări judiciare, prin care instanța dispune în mod expres înlăturarea condamnării din fișiere în conformitate cu al doilea paragraf al articolului 798.”

III. DREPTUL INTERNAȚIONAL PERTINENT

A. Instrumentele Consiliului Europei

27. Convenția Consiliului Europei pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal din 1981 (“Convenția pentru protecția datelor”) definește noțiunea de “date cu caracter personal” ca fiind o oricare informație referitoare la o persoană fizică, identificată sau identificabilă. Convenția prevede, *inter alia*, următoarele:

“Preambul

...

Considerând că este de dorit de a extinde protecția drepturilor și a libertăților fundamentale ale fiecăruia, în special a dreptului respectării vieții private, luând în considerație intensificarea procesului de circulație transfrontieră a datelor cu caracter personal, care constituie obiectul prelucrării automatizate;

...

Articolul 5 – Caracteristica datelor

Datele cu caracter personal care constituie obiectul prelucrării automatizate sunt:

...

b. înregistrate pentru scopuri determinate și legitime și nu pot fi utilizate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri;

c. adecvate, pertinente și non excesive scopurilor pentru care au fost înregistrate;

...

e. păstrate sub o formă ce permite identificarea persoanelor respective pentru un termen nu mai mare decât cel necesar scopurilor pentru care au fost înregistrate datele.

Articolul 6 – Categoriile speciale de date

Datele cu caracter personal referitoare la originea rasială, opiniile politice, convingerile religioase și alte convingeri, cât și datele cu caracter personal referitoare la sănătate sau la viața sexuală pot fi prelucrate în mod automat numai dacă dreptul intern prevede garanțiile necesare. ...

Articolul 7 – Securitatea datelor

Trebuie să fie luate măsuri corespunzătoare de securitate pentru protejarea datelor cu caracter personal înregistrate în fișierele automatizate de date contra distrugerii accidentale sau neautorizate, sau pierderii accidentale cât și contra accesului, modificării sau difuzării neautorizate.”

28. Recomandarea Nr. R (87) 15 a Comitetului Miniștrilor ce reglementează utilizarea datelor personale în sectorul polițienesc (adoptată la 17 septembrie 1987) prevede, *inter alia*, următoarele:

“Principiul 2 - Colectarea datelor

2.1. Colectarea datelor personale pentru scopuri polițienești ar trebui limitată la strictul necesar pentru prevenirea unui pericol real sau suprimarea unei anume ofense criminale. Orice excepție de la această prevedere ar trebui să fie subiect al legislației naționale specifice.

...

Principiul 3 - Stocarea datelor

3.1. Pe cât posibil, stocarea datelor personale pentru scopuri polițienești ar trebui limitată la date exacte și la acele date care sunt necesare pentru a permite organelor de poliție să își efectueze atribuțiile legale în cadrul legii naționale și a obligațiilor date de legea internațională.

...

Principiul 7 – Durata de stocare și actualizare a datelor

7.1. Măsurile trebuie luate astfel încât datele personale păstrate în scop polițienesc să fie șterse dacă nu mai sunt necesare pentru îndeplinirea scopurilor pentru care au fost stocate.

În acest scop, se va lua în considerare, în mod special, următorul criteriu: necesitatea de a stoca datele în vederea unei concluzii sau investigații într-un caz special; o decizie judiciară definitivă, în special o achitare; reabilitare; condamnări executate; amnistii; vârsta persoanei vizate, categorii de date speciale.”

B. Drept comparativ

29. În martie 2004 Senatul Republicii franceze a publicat un “Studiu de legislație comparată” (nr. 133) cu privire la tratamentul infracțiunilor sexuale comise împotriva minorilor. În raport se afirma că “fișierul autorilor de infracțiuni sexuale există în Anglia și Țara Galilor”. În Germania, nu există un fișier federal dar două landuri (Bavaria și Bremen) dețin fișiere specifice. Fișierul bavarian, cunoscut sub numele HEADS (*Haft-Entlassenen-Auskunfts-Datei-Sexualstraftäter*), este accesibil numai ofițerilor de poliție și judecătorilor. În Regatul Unit, datele relative la infractorii condamnați la mai mult de treizeci de luni de închisoare sunt păstrate pentru un termen nelimitat, fără a exista vreo posibilitate de ștergere a acestei informații. (Legea cu privire la infracțiunile sexuale 2003, articolul 82).

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA OBIECȚIA PRELIMINARĂ DE NEPUIZARE A CĂILOR DE RECURS INTERNE

30. Reclamantul s-a plâns de înscrierea sa în Fișierul autorilor infracțiunilor sexuale, fapt care i-a fost notificat la 22 noiembrie 2005. El a invocat prevederile articolului 7 din Convenție. Această plângere a constituit de asemenea obiectul întrebărilor adresate de Curte relativ la articolul 8 din Convenție.

31. Guvernul a pledat pentru neputuirea căilor de recurs interne. El a subliniat, așa cum s-a menționat expres în formularul de notificare remis reclamantului, că acesta poate sesiza procurorul cu o cerere de rectificare în virtutea articolului 706-53-10 din CPP, în baza alegațiilor sale cu privire la o încălcare.

32. Reclamantul considera, că aceste prevederi nu puteau fi interpretate că ar fi oferit o cale de recurs împotriva înscrierii sale în fișier. Respectiv, el a estimat că această posibilitate nu putea fi analizată ca o cale de recurs efectivă împotriva înscrierii în fișierul autorilor de infracțiuni sexuale.

33. Curtea constată că se pune întrebarea cu privire la eficacitatea căii de recurs invocate de către Guvern. La fel ca și reclamantul, Curtea este de opinie că cererea de rectificare permite corectarea numai a unor eventuale erori de fond în datele persoanei vizate. Cât privește ștergerea datelor prevăzută de lege, reieșind din articolele 706-53-4 și 706-53-10 ale CPP (a se vedea paragraful 18 mai sus) că aceasta se subordonează unor condiții formale și de fond, care necesită a fi examinate în lumina garanțiilor conferite persoanelor înscrise în fișier împotriva abuzului și arbitrarului. Curtea consideră că acest aspect este strâns legat de examinarea fondului plângerii în termenii articolului 8 din Convenție. De asemenea, Curtea observă că Guvernul a ridicat și alte obiecții cu privire la admisibilitatea fiecărei plângeri. Prin urmare, ea va proceda la examinarea admisibilității lor în cele ce urmează.

II. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 7 DIN CONVENȚIE

34. Reclamantul s-a plâns de înscrierea sa în Fișierul autorilor de infracțiuni sexuale și de aplicarea retroactivă a Legii din 9 martie 2004, care impunea obligațiuni mai severe comparativ cu cele existente la momentul condamnării sale, invocând încălcarea prevederilor articolului 7 § 1. Această prevedere enunță următoarele:

“Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul săvârșirii, nu constituia o infracțiune potrivit dreptului național sau internațional. De

asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii.

35. Guvernul a susținut că Curtea nu are competența *ratione materiae* de a examina această plângere. În opinia Guvernului, înscrierea în Fișierul autorilor infracțiunilor sexuale nu a constituit o “pedeapsă” în sensul jurisprudenței Curții, și, prin urmare articolul 7 nu este aplicabil.

36. Guvernul nu a contestat faptul că Legea din 9 martie 2004 nu intrase în vigoare nici la momentul comiterii infracțiunii și nici în perioada când reclamantul fusese condamnat. Cu toate acestea, el a susținut că măsura contestată nu a constituit o “pedeapsă” în sensul articolului 7. El a citat cu titlu ilustrativ criteriile stabilite de jurisprudența Curții, în special, în cauzele *Welch c. Regatului Unit* (9 februarie 1995, § 27, Seria A nr. 307-A), și *Jamil c. Franței* (8 iunie 1995, § 30, Seria A nr. 317-B). Cu toate că Curtea a constatat în cauza *Jamil* că condamnarea la închisoarea în contumacie a constituit o pedeapsă, pe motiv că “sanctiunea impusă dlui Jamil a fost dispusă de către instanța penală cu scopul de a produce un efect disuasiv și ar fi putut conduce la o privare de libertate cu caracter punitiv” (§ 32), ea, de asemenea, a decis că o măsură de supraveghere specială nu poate fi comparată cu o sancțiune penală din moment ce această urmărea să împiedice comiterea actelor penale (*Raimondo c. Italiei*, 22 februarie 1994, § 43, Seria A nr. 281-A). În opinia Guvernului, anume acesta este scopul măsurilor de securitate, inclusiv înscrierea în Fișierul autorilor infracțiunilor sexuale. Ele pot fi definite ca măsuri de protecție socială menită să împiedice comiterea repetată a infracțiunilor și înlăturarea sursei de pericol. Ele nu se bazează pe culpabilitatea delictului dar pe pericolul pe care acesta îl prezintă. Prin urmare, înscrierea în Fișierul autorilor de infracțiuni sexuale a fost efectuată “cu titlu de măsură de securitate” (articolul 706-53-5 din CPP) și nu constituia o pedeapsă. Punctul 4 al articolului 706-53-2 din CPP prevedea înscrierea datelor unei persoane în fișier chiar și în cazul pronunțării unei decizii de casare a cauzei sau de anulare sau achitare a persoanei vizate în conformitate cu prevederile primului paragraf al articolului 122-1 din Codul Penal conform căruia “nu este responsabilă penal persoana care suferea, în momentul faptelor, de tulburări psihice sau neuropsihice care i-a afectat discernământul sau controlul asupra acțiunilor sale.”

37. Reclamantul a considerat că înscrierea sa în fișierul autorilor de infracțiuni sexuale atrăgea o obligație impusă de o lege care nu exista în momentul condamnării sale. Aceasta a constituit o pedeapsă mai gravă decât cea aplicabilă la momentul condamnării sale.

38. Curtea a observat că reclamantul a fost înscris în Fișierul autorilor de infracțiuni sexuale ca urmare a intrării în vigoare a Legii din 9 martie 2004. Înscrierea în fișier a avut loc după condamnarea acestuia. Măsura în cauză impunea reclamantului obligația de a furniza justificări privind adresa de

domiciliul la fiecare șase luni și să anunțe orice schimbare de adresă într-un interval nu mai mare de cincisprezece zile.

39. Curtea trebuie să aprecieze dacă înscrierea în Fișierul autorilor infracțiunilor sexuale poate fi considerată “o pedeapsă” în sensul articolului 7 § 1 din Convenție sau dacă constituie o măsură care nu se înscrie în câmpul de aplicare a acestei prevederi (a se vedea *Ibbotson c. Regatului Unit*, decizia Comisiei din 21 octombrie 1998, nr. 40146/98, și *Adamson c. Regatului Unit* (dec.), nr. 42293/98, 26 ianuarie 1999, cu privire la înscrierea în fișierul autorilor de infracțiuni sexuale și, *mutatis mutandis*, *Van der Velden c. Olandei* (dec.), nr. 29514/05, CEDO 2006-XV, cu privire la conservarea de către autorități a eşantioanelor ADN prelevate de la reclamant).

40. În acest context, Curtea reiterează că noțiunea de “pedeapsă” enunțată în articolul 7 este un concept autonom și că Curtea dispune de libertatea de a aprecia dacă o anumită măsură constituie în fond o “pedeapsă” în sensul acestei prevederi. Formularea articolului 7 § 1, a doua frază, indică că punctual de plecare în evaluarea existenței unei pedepse este de a determina dacă măsura în cauză a fost impusă după condamnarea pentru comiterea unei “fapte penale”. Alți factori relevanți care trebuie luați în considerare în acest context includ: calificarea măsurii în dreptul intern; natura și scopul acesteia; procedurile angajate la adoptarea și executarea ei; și gravitatea măsurii (a se vedea *Welch*, citată mai sus, §§ 27 și 28).

41. În speță, Curtea notează în primul rând că înscrierea reclamantului în fișierul autorilor de infracțiuni sexuale a fost făcută drept urmare a condamnării sale la 30 octombrie 2003, dat fiind că înscrierea în fișier a persoanelor care, la fel ca reclamantul, au fost condamnate la închisoare pentru o durată de mai mult de cinci ani pentru comiterea infracțiunilor sexuale, se face în mod automat.

42. Când privește calificarea juridică în dreptul intern, Curtea observă că potrivit Consiliului Constituțional măsura în litigiu constituie mai curând o “măsură de asigurare a ordinii publice” decât o sancțiune și că, în conformitate cu prevederile inechivoce ale articolului 706-53-1 din CPP, Fișierul autorilor de infracțiuni sexuale a fost creat cu scopul de a împiedica comiterea repetată a infracțiunilor sexuale sau violente și de a asigura identificarea și localizarea autorilor unor astfel de fapte (a se vedea paragrafele 18 și 19 mai sus).

43. Referitor la scopul și natura măsurii contestate, Curtea notează că reclamantul a estimat noua obligațiune impusă asupra lui drept una cu caracter punitiv. Cu toate acestea, Curtea consideră că scopul principal al acestei măsuri era prevenirea comiterii repetate a infracțiunii. În acest sens, ea consideră că cunoașterea adresei unei persoane condamnate de către poliție sau jandarmerie și autoritățile judiciare, în virtutea înscrierii acesteia în fișierul autorilor de infracțiuni sexuale, comportă un element disuasiv și

permite facilitarea investigației polițienești. Prin urmare, obligațiunea care rezultă din înscrierea în fișier urmărește un scop preventiv și disuasiv și nu poate fi estimată de a avea un caracter punitive sau de a constitui o sancțiune.

44. În continuare, Curtea notează că, cu toate că reclamantul este supus unei pedepse de doi ani cu închisoarea și unei amenzi de 30, 000 EUR, neexecutarea acestei obligațiuni va conduce la inițierea unei alte proceduri, independente de cea care s-a soldat cu condamnarea lui la 30 octombrie 2003, în timpul căreia instanțele competente ar putea aprecia caracterul culpabil al nerespectării obligațiunii (a se vedea, *a contrario*, hotărârea *Welch*, citată mai sus, § 14).

45. În cele din urmă, referitor la gravitatea măsurii, Curtea reiterează că acest element în sine nu este decisiv (a se vedea *Welch*, citată mai sus, § 32). Ea consideră, că obligativitatea de a furniza justificări cu privire la adresa de domiciliu la fiecare șase luni și de a anunța orice schimbare a locuinței într-un interval de cel mult cincisprezece zile, chiar și pentru o durată de treizeci de ani, nu este suficient de gravă pentru a constitui o “pedeapsă”.

46. În lumina acestor considerații, Curtea este de părere că înscrierea în fișierul autorilor de infracțiuni sexual și obligațiile aferente nu constituie o “pedeapsă” în sensul articolului 7 § 1 din Convenție și nu trebuie estimată ca o măsură preventivă la care principiul enunțat în această prevedere, și anume că legea nu trebuie să aibă efect retroactiv, nu se aplică.

47. Respectiv, plângerea reclamantului formulată în termenii articolului 7 din Convenție trebuie să fie respinsă pentru motivul incompatibilității *ratione materiae* cu prevederile Convenției, în conformitate cu articolul 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

II. CU PRIVIRE LA PRETINSĂ ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 8 CONVENȚIE

48. Plângerea formulată în temeiul articolului 7 din Convenție a constituit obiectul examinării de către Curte sub aspectul articolului 8 din Convenție care, în părțile sale pertinente, prevede:

“1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale...private...”

2. Nu este admisă ingerința unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât dacă aceasta este prevăzută de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică..., apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora.”

A. Argumentele părților

49. Guvernul a subliniat inițial că reclamantul nu a formulat în mod expres vreo plângere în termenii articolului 8 din Convenție în cererea sa

inițială. Cu toate acestea, în cazul în care Curtea dorește să examineze cauza prin prisma articolului 8, Guvernul consideră că autoritățile franceze nu au încălcat această prevedere.

50. Guvernul a subliniat în continuare că, constrângerea la care a fost supus reclamantul în rezultatul înscrierii în fișierul autorilor de infracțiuni sexual nu poate fi considerată de a constitui o ingerință în viața lui privată și de familie, din moment ce aceasta se încadra articolului 706-53-5 din CPP (a se vedea paragraful 18 mai sus).

51. Guvernul a susținut că măsura în cauză avea o bază legală, și anume Legea din 9 martie 2004 care evidenția consecințele înscrierii în Fișierul autorilor de infracțiuni sexuale pentru persoanele vizate. Măsura urmărea să apere ordinea publică și să prevină infracțiunile penale, în special în relație cu minorii (Articolul 706-53-1 din CPP).

52. În cele din urmă, Guvernul a propus să se stabilească un echilibru între interesul societății de a preveni infracțiunile sexuale și gravitatea ingerinței în dreptul reclamantului la respectarea vieții private. În opinia lui, crearea Fișierului autorilor de infracțiuni sexuale s-a înscris în procesul de introducere progresivă a unui regim juridic al infracțiunilor sexuale, care a fost justificat de sporirea relativ recentă a conștientizării caracterului special al acestor infracțiuni. Această din urmă era cauzată, pe de o parte, de faptul că autorii acestor infracțiuni deseori sufereau de tulburări de personalitate, un factor real de recidivă, și, pe de altă parte, de suferințele provocate victimelor, în special dacă acestea erau minore la momentul comiterii infracțiunii. În consecință, autoritățile naționale au pus în aplicare o combinație de măsuri punitive și preventive. În acest context, crearea Fișierului autorilor de infracțiuni sexuale urmărea să înlăture lacunele existente în sistemul de prevenire cu privire la categoria infracțiunilor sexuale deosebit de grave. Guvernul a adăugat că jurisprudența Curții reflectă în mod clar că Curtea nu contestă dreptul Statelor, în scopul prevenirii comiterii de infracțiuni, să colecteze și stocheze date personale dată fiind “existența garanțiilor adecvate și eficiente împotriva abuzului” (s-au făcut referință la cauza *Leander c. Suediei*, 26 martie 1987, § 60, Seria A nr. 116).

53. În speță, Guvernul a susținut că reclamantul a beneficiat de toate garanțiile prevăzute de lege. El a fost informat de către autoritatea judiciară despre înscrierea sa în fișier, care era controlat de către un judecător. Numai autorii infracțiunilor sexuale grave enunțate în articolul 706-47 din Codul citat anterior erau supuși acestei proceduri și numai astfel de infracțiuni autorizau înscrierea în fișier.

54. Cât privește alte garanții prevăzute de lege, Guvernul a subliniat că durata conservării informațiilor (de la douăzeci la treizeci de ani) depindea de gravitatea infracțiunii comise. Aceasta fiind durata maximă, persoanele vizate puteau solicita ștergerea din fișier a datelor personale. Cererea putea fi adresată către trei autorități: procurorului republicii, judecătorului de

libertăți și detenție și președintelui camerei de instrucție. O astfel de abordare oferă o triplă garanție. În speță, faptul că condamnarea reclamantului a fost inclusă în cazierul lui judiciar a făcut inadmisibilă orice cerere cu privire la ștergerea informației din fișierul autorilor de infracțiuni sexuale. Cu toate acestea, reclamantul beneficia de posibilitatea de a înainta o cerere pentru reabilitarea judiciară, care ar radia mențiunile privind condamnarea lui din cazierul judiciar. Mai mult, Fișierul autorilor de infracțiuni sexuale putea fi consultat în mod exclusiv de anumite autorități, constrânse de obligația confidențialității, și în circumstanțe exact definite. În cele din urmă, nu a fost posibil de a compara datele din fișierul autorilor de infracțiuni sexual cu datele stocate în alte baze de date.

55. Guvernul a concluzionat că garanțiile care însoțesc includerea în fișier erau de așa natură încât să constituie o ingerință necesară într-o societate democratică în sensul articolului 8 § 2 din Convenție.

56. În opinia reclamantului, informațiile incluse în fișier nu erau prevăzute pentru a fi consultate de public. Restricțiile impuse de legislație nu erau minimale, dar limitau libertatea de circulație a persoanei condamnate.

B. Aprecierea Curții

57. Curtea reiterează că, fiind responsabilă pentru încadrarea juridică a faptelor, nu se consideră legată de încadrarea făcută de reclamant sau de Guvern. În temeiul principiului *jura novit curia*, ea poate examina din oficiu capetele de cerere din perspectiva unui articol sau paragraf pe care părțile nu l-au invocat. Cu alte cuvinte, un capăt de cerere se caracterizează prin faptele care le denunță și nu prin simplele motive sau argumente de drept invocate (a se vedea *Guerra și alții c. Italiei*, 19 februarie 1998, § 44, *Culegere de hotărâri și decizii* 1998-I, și *Berktaş c. Turciei*, nr. 22493/93, § 168, 1 martie 2001). Obiecția Guvernului cu privire la inadmisibilitate trebuie, prin urmare, respinsă.

Curtea notează că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul articolului 35 § 3 din Convenție. În continuare, ea notează că aceasta nu este admisibilă cu privire la oricare alte motive. Prin urmare, el trebuie declarat inadmisibil.

58. Cât privește restul, Curtea observă că Fișierul autorilor de infracțiuni sexuale conține date cu privire la viața privată a reclamantului. Fișierul se află sub responsabilitatea Ministerului Justiției și este controlat de judecătorul care gestionează cazierul judiciar. Curtea subliniază că, la această etapă, sarcina ei nu este să facă speculații cu privire la natura senzitivă a datelor colectate sau posibilele dificultăți cu care s-a confruntat reclamantul. Conform jurisprudenței Curții, stocarea informațiilor relative la viața privată a unui individ de către o autoritate publică constituie o ingerință în sensul articolului 8. Utilizarea ulterioară a informației stocate nu are nici un efect asupra acestei constatări (a se vedea, *mutatis mutandis*,

Leander, citată mai sus, § 48, și *Kopp c. Elveției*, 25 martie 1998, § 53, *Culegere* 1998-II). În mod specific, Curtea deja s-a pronunțat asupra faptului că cerința ca persoanele condamnate pentru infracțiuni de natură sexuală să comunice poliției numele lor, data nașterii, adresa sau schimbarea adresei se încadrează în câmpul de aplicare al articolului 8 § 1 din Convenție (a se vedea *Adamson*, citată mai sus).

59. Curtea observă că părțile nu au contestat că ingerința în cauză a fost prevăzută de lege și a urmărit un scop legitim de apărare a ordinii și prevenire a infracțiunilor penale (*ibid.*). Prin urmare, trebuie să se examineze dacă ingerința a fost necesară în termenii exigențelor Convenției.

60. Din moment ce autoritățile naționale sunt cele care apreciază la etapa inițială dacă într-o cauză anumită a fost stabilit un echilibru echitabil înainte de evaluarea finală de către Curte, o anumită marjă de apreciere este conferită, în principiu, Statelor în acest scop. Amploarea acestei marje variază în funcție de mai mulți factori, inclusiv natura activităților limitate și scopurile urmărite de aceste limitări (a se vedea *Smith și Grady c. Regatului Unit*, nr. 33985/96 și 33986/96, § 88, CEDO 1999-VI).

61. Respectiv, atunci când un aspect deosebit de important al existenței sau identității unui individ este pus în pericol, marja de apreciere conferită Statului va fi, în linii generale, limitată.

62. Protecția datelor cu caracter personal joacă un rol fundamental în exercitarea dreptului la respectarea vieții private și de familie, consacrat de articolul 8 din Convenție. Prin urmare, legislația internă trebuie să asigure un sistem de garanții care să împiedice orice utilizare a datelor cu caracter personal care nu este conformă cu garanțiile enunțate în acest articol (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Z c. Finlandei*, 25 februarie 1997, § 95, *Rapoarte* 1997-I). În conformitate cu constatările sale în cauza *S. și Harper c. Regatului Unit* ([GC], nr. 30562/04 și 30566/04, § 103, CEDO 2008), Curtea consideră că necesitatea asigurării unor astfel de garanții este mult mai mare în cazurile care vizează protecția datelor supuse prelucrării automatizate decât atunci când astfel de date sunt utilizate pentru scopuri polițienești. Dreptul intern trebuie, în special, să asigure garanții că aceste date sunt pertinente și nu sunt excesive în raport cu finalitatea pentru care au fost stocate și că sunt conservate sub o formă care să permită identificarea persoanelor în cauză pentru o durată care să nu fie mai mare decât cea necesară scopului pentru care au fost înregistrate (a se vedea paragrafele 27 și 28 mai sus, în special articolul 5 din Convenția pentru protecția datelor cu caracter personal, preambulul la Convenție și principiul 7 din Recomandarea R (87) 15 a Comitetului Miniștrilor care reglementează utilizarea datelor cu caracter personal în sectorul polițienesc). Dreptul intern trebuie să conțină, de asemenea, garanții adecvate care să protejeze eficient datele cu caracter personal înregistrate, împotriva folosirii lor improprii sau abuzive.

63. Curtea nu poate contesta scopul preventiv al fișierelor similar celui în care a fost inclus reclamantul după condamnarea sa la cincisprezece ani

cu închisoarea pentru violul unei minore. Scopul acestui fișier, după cum deja s-a subliniat, este de a preveni infracțiunile penale și în special de a combate recidiva și, în astfel de cazuri, de a facilita identificarea infractorilor. Abuzul sexual este, fără îndoială, un tip de delict abominabil, cu efecte devastatoare asupra victimelor. Copiii și alte persoane vulnerabile au dreptul la protecție din partea statului, sub forma unei descurajări efective, împotriva unor astfel de ingerințe privind aspecte esențiale ale vieții lor private (a se vedea *Stubbings și alții c. Regatului Unit*, 22 octombrie 1996, § 64, *Culegere* 1996-IV).

64. În același timp, politica penală europeană evoluează și atribuie, alături de scopul punitiv, o importanță sporită scopului reabilitativ al pedepsei cu închisoarea, în special în cazul pedepselor cu închisoare de lungă durată (a se vedea *Dickson c. Regatului Unit* [GC], nr. 44362/04, § 75, CEDO 2007-V). Reabilitarea reușită înseamnă, printre altele, prevenirea comiterii faptelor penale (a se vedea raportul Comisarului pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei citat în cauza *Léger c. Franței* (nr. 19324/02, § 49, CEDO 2006-...)).

65. În speță, reclamantul a fost înscris automat în registru în virtutea prevederilor tranzitorii ale Legii din 2004, ținând cont de infracțiunea pentru care fusese în final condamnat. El a fost notificat în mod corespunzător de înscrierea sa în registru și a fost informat despre obligațiunile impuse.

66. În ceea ce privește obligația de a furniza justificări cu privire la adresa de domiciliu la fiecare șase luni și de a comunica orice schimbare de adresă, sub rezerva pedepsei cu închisoarea sau plata unei amenzi, Curtea s-a pronunțat anterior că aceasta nu ridică nici o problemă din perspectiva articolului 8 din Convenție (a se vedea *Adamson*, citată mai sus).

67. Referitor la durata conservării informațiilor, Curtea notează că aceasta variază de la douăzeci la treizeci ani în funcție de gravitatea pedepsei.

68. După cum a evidențiat Guvernul, acestea sunt durate maxime. Cu toate că durata de treizeci de ani aplicată în speță este o durată îndelungată, Curtea observă că datele stocate sunt șterse în mod automat la expirarea acestui interval, după ce decizia prin care s-a dispus înregistrarea lor în fișier încetează să aibă efect. În continuare, Curtea notează că persoana vizată poate solicita procurorului ștergerea datelor cu caracter personal, cu condiția că conservarea în continuare a datelor nu este necesară pentru finalitatea fișierului, ținând cont de natura infracțiunii, vârsta persoanei vizate la momentul comiterii infracțiunii, intervalul de timp care s-a scurs de atunci și starea actuală a personalității persoanei vizate (a se vedea paragraful 18 mai sus, articolul 706-53-10 din CPP). Decizia procurorului poate fi atacată în fața judecătorului de libertăți și de detenție și, ulterior, în fața președintelui camerei de instrucție.

69. Curtea consideră că această procedură judiciară de ștergere a datelor prevede un control independent cu privire la justificarea conservării datelor

în baza unor criterii precise (a se vedea *S. și Marper*, citată mai sus, § 119) și oferă garanții adecvate și efective ale dreptului la respectarea vieții private, ținând cont de gravitatea faptelor care au justificat înscrierea datelor în fișier. Este adevărat că, conservarea datelor pentru o durată atât de îndelungată poate ridica o problemă din perspectiva articolului 8 din Convenție. Cu toate acestea, Curtea notează că reclamantul va beneficia în orice caz de posibilitatea practică de a înainta de cerere pentru ștergerea datelor conservate începând cu data când decizia prin care s-a dispus înregistrarea în fișier încetează să aibă efect. În aceste circumstanțe, Curtea este de opinie că durata conservării datelor nu este disproporționată scopului urmărit prin stocarea informațiilor.

70. În ceea ce privește modalitățile de utilizare a fișierului și grupul de autorități publice care au acces la acest fișier, Curtea notează că cel din urmă a fost extins cu diferite ocazii și nu se mai limitează numai la autoritățile judiciare și poliție; organe administrative acum au obținut acest acces. (articolul 706-53-7 din CPP, a se vedea paragraful 18 mai sus). Cu toate acestea, trebuie de evidențiat că fișierul poate fi consultat numai de autoritățile supuse obligației de confidențialitate și în circumstanțe exact definite. Suplimentar, prezenta speță nu face obiectul examinării *in concreto* a problemei disponibilității fișierului pentru consultare în scopuri administrative.

71. În concluzie, Curtea consideră că înscrierea reclamantului în Registrul autorilor de infracțiuni sexuale a menținut un echilibru echitabil între interesele private și interesele publice în joc și că Statul pârât nu a dispus de marja de apreciere acceptabilă în acest sens. Prin urmare, nu a avut loc încălcarea articolului 8 din Convenție în prezenta cauză.

III. CU PRIVIRE LA ALTE ÎNCĂLCĂRI PRETINSE

72. Invocând articolele 6, 13, 14 și 17 din Convenție, reclamantul care a pledat nevinovat, s-a plâns de modul în care a fost derulată investigarea cauzei, de faptul că cererile lui cu privire la măsurile investigative și expertizele medicale au fost respinse de către judecătorul de instrucție și de respingerea cererii lui de rejudecare a cauzei de către Comisia de revizuire a cauzelor penale. Într-o scrisoare din 3 noiembrie 2005 el s-a plâns, de asemenea, de respingerea cererii lui pentru suspendarea sentinței sale, susținând că starea lui de sănătate era incompatibilă cu detenția lui. În cele din urmă, în scrisoarea din 5 decembrie 2005, reclamantul a pretins în temeiul articolului 3 Convenție că detenția lui continuă constituie tortură.

73. Ținând cont de ansamblul probelor prezentate și în măsura în care deține competența de a examina aceste capete de cerere, Curtea nu constată vreo încălcare a drepturilor și libertăților garantate de prevederile invocate. Prin urmare, Curtea consideră că aceste capete de cerere sunt în mod vădit

nefondată în sensul articolului 35 § 3 din Convenție și trebuie respinse în conformitate cu articolul 35 § 4.

PENTRU ACESTE MOTIVE CURTEA, ÎN UNANIMITATE

1. *Declară* plângerea referitoare la articolul 8 din Convenție admisibilă și restul cererii inadmisibilă;
2. *Hotărăște* că nu a avut loc nici o încălcarea prevederilor articolului 8 din Convenție.

Redactată în limba franceză și comunicată în scris la 17 decembrie 2009 în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Claudia Westerdiek
Grefier

Peer Lorenzen
Președinte

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reprodusă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has share it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.